

بسمه تعالی

آئین نامه رعایت از حقوق مالکیت معنوی در استفاده از منابع الکترونیکی

کتابخانه مرکزی

بهار ۱۳۹۷

مقدمه:

حقوق پدیدآورندگان برای کنترل وضعیت و استفاده از آثاری که خلق می‌کنند، از سوی پیمان‌های بین‌المللی و همچنین قوانین بسیاری از کشورها به رسمیت شناخته شده است. این حقوق در مجموع به‌عنوان «کپی‌رایت» یا حق مالکیت فکری نامیده شده است.

اهداف و ضرورت

استفاده از محمل‌های جدید اطلاعاتی نظیر منابع الکترونیکی یکی از متداول‌ترین راه‌های دستیابی به اطلاعات علمی جدید است. بدنبال اضافه شدن این نوع منابع به مجموعه کتابخانه‌ها، سیاست‌های کلی، برنامه‌ها و اهداف کتابخانه‌ها نیز دستخوش تغییراتی شده است. بدلیل تفاوت‌های ساختاری منابع الکترونیکی با مجموعه‌های سنتی در کتابخانه‌ها، لازم است چارچوب کلی ارائه خدمات مربوط به این منابع تعیین و تدوین گردد. آیین‌نامه حاضر با هدف بهبود ارائه خدمات و رعایت حقوق مالکیت فکری و مسائل حقوقی مربوط به استفاده از منابع الکترونیکی تدوین شده است.

تعاریف آیین‌نامه

منبع دیجیتال

منظور از منبع دیجیتال در این آیین‌نامه، انواع مختلف منابع اطلاعاتی اعم از کتاب، مجله، پایان‌نامه، تصویر، فایل صوتی، فایل ویدئویی و ... الکترونیکی است که بصورت برخط و از راه دور قابل استفاده و در دسترس کاربران مجاز می‌باشد.

مجموعه الکترونیکی

منظور از مجموعه‌های الکترونیکی، پایگاه‌های ارائه دهنده منابع الکترونیکی شامل تعداد مختلفی از انواع منابع الکترونیکی موجود در زمینه‌های مختلف پزشکی و پیراپزشکی می‌باشد که از طریق ناشران و یا شرکت‌های تولیدکننده منابع اطلاعاتی ارائه شده و در اختیار کاربران قرار دارند. و شامل سه گروه زیر می‌باشد:

الف- پایگاه‌های اطلاعاتی و مجلات الکترونیکی خریداری شده

ب- پایگاه‌های رسترسی آزاد (Open access)

ج- منابع رایگانه تحت وب

استفاده از منابع الکترونیکی

منظور امکان عضویت، انجام عملیات جستجو، مشاهده جزئیات اطلاعات منابع الکترونیکی، دریافت متن کامل منابع الکترونیکی موجود در مجموعه‌های الکترونیکی دانشگاه است.

حقوق مالکیت معنوی

مالکیت/حقوق فکری/معنوی به حقوقی گفته می‌شود که به صاحبان آن حق بهره‌وری از فعالیت‌های فکری و ابتکاری انسان را می‌دهد و ارزش اقتصادی و قابلیت دادوستد دارد ولی موضوع آن شیء معین مادی نیست. که در این آیین‌نامه حق بهره‌وری و شیوه‌های استفاده از انواع منابع دیجیتالی مد نظر می‌باشد.

ماده ۱: کاربران یا استفاده‌کنندگان

منظور از کاربران و استفاده کنندگان از منابع الکترونیکی دانشگاه، کلیه افراد حقیقی و حقوقی دارای رابطه شغلی با دانشگاه علوم پزشکی اصفهان است به نحوی که این افراد قادر باشند با استفاده از یکی از روشهای دسترسی به شبکه اینترنت دانشگاه، از منابع موجود در وب سایت کتابخانه دیجیتال استفاده نمایند.

ماده ۲: روشهای دسترسی و استفاده از منابع الکترونیکی

انواع روشهایی که برای استفاده از منابع الکترونیکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان مورد استفاده قرار می گیرند بشرح زیر می باشند:

الف- مراجعه به یکی از کتابخانه های دانشگاه و استفاده از VPN تنظیم شده بر رایانه های موجود در بخش اطلاع رسانی کتابخانه

ب- دریافت و استفاده از اکانت های vpn دانشگاه

ج- عضویت در پایگاههایی که امکان رنجیستری دارند که پس از آن می توان با دریافت نام کاربری و کلمه عبور بدون VPN به آنها وارد و منابع را جستجو و استفاده کرد

ماده ۳: شرایط دسترسی به منابع الکترونیکی

تقریباً تمام پایگاههای اطلاعاتی موجود در کتابخانه دیجیتال به روش اشتراک سالانه تهیه شده و مالکیت آن متعلق به ناشر یا کارگزار آن می باشد که دسترسی و استفاده آن تابع شرایط ذیل می باشد.

الف- بر اساس توافق فی مابین دانشگاه و ناشران، داندود سیستماتیک (دانلود کل یک کتاب یا همه مقالات یک شماره از یک مجله در یک زمان مشخص) توسط کاربران تخلف محسوب شده و ممنوع می باشد.

ب- مسئولیت حفظ و نگهداری اکانتهای ایجاد شده جهت کاربران بر عهده ایشان می باشد. لذا در صورت سوء استفاده از این اکانتها، مسئولیت سوء استفاده بر عهده کاربر می باشد.

ج- اکانتهای ایجاد شده جهت استفاده از منابع الکترونیکی صرفاً تسهیل کننده روش دسترسی به منابع می باشند و سطح دسترسی به منابع الکترونیکی (نظیر تعداد منابع یا بازه زمانی دسترسی به آرشیو مطالب یک منبع الکترونیکی) تابع قرارداد و نحوه اشتراک مجموعه های الکترونیکی است. لذا در صورتیکه با وجود استفاده از اکانت شخصی کاربر، برای دسترسی به یک منبع الکترونیکی خاص از کاربر نام کاربری و کلمه عبور درخواست شود، منبع مذکور تحت اشتراک دانشگاه قرار ندارد.

د- کاربران در صورت تمایل به استفاده از امکانات بیشتر در هر یک از مجموعه های الکترونیکی می توانند در این پایگاهها ثبت نام کرده و برای خود اکانت شخصی ایجاد نمایند.

ماده ۴: نحوه برخورد با تخلفات

الف- بر اساس بند الف ماده ۲ هرگونه داندود سیستماتیک تخلف محسوب شده و تمام خسارتهای ناشی از شکایت ناشرین یا نمایندگی آنها بر عهده فرد مذکور می باشد (اطلاعات پروفایل این گروه کاربران از طریق گزارشات و تهیه خروجیهای مدیریتی قابل استخراج می باشد)

ب- در اختیار قرار دادن اکانت VPN به سایر افراد به منظور استفاده یا داندود مقاله یا سایر منابع بر عهده فرد دارنده اکانت می باشد و تمام مسئولیتهای حقوقی آن نیز بر اساس بند الف متوجه فرد مذکور می باشد.